

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **91-326-44** Дисциплина **Методика на съдебно-стоквата експертиза (практикум)**

Ниво : 7. Магистър ECTS кредити: **3**

Обучаващо звено: Катедра „Обществен ред и сигурност“

Анотация на учебната дисциплина

Дисциплината осигурява специални знания от областта на икономиката, в частност от стокознанието, когато за изясняване на някои обстоятелства по досъдебното и съдебното производство се назначава експертиза, имаща за предмет необходимост от изследване на стоки и продукти с оглед начина на тяхното производство, съхраняване, транспортиране, и реализация. При съдебно-стоквите експертизи следва да се отчита дали става дума за експертиза на промишлени или непромишлени стоки, тъй като подходът трябва да бъде различен, дори на основание, че техните компоненти са различни.

В съдебното производство тази експертиза е свързана с установяването дали е нарушена субстанцията на стоката, до каква степен това се е отразило се върху нейното качество, както и годна ли е стоката да се ползва според предназначението ѝ. На второ място, какъв е размерът на повредата, каква част от нея би могла да се ползва за други цели и накрая, как всичко това се е отразило и в каква степен върху стойността на стоката. В наказателния процес съдебно-стоквата експертиза се назначава за извършени длъжностни присвоения, кражби, за престъпления против отделните отрасли на икономиката и най-вече за производство на некачествено, нестандартна и не комплексна продукция и др.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

- Знания: Студентите да придобият знания за провеждане на икономическо изследване и интерпретация на данните за отговор на поставените експертни въпроси; за експертна оценка на въпросите от областта на стокознанието; за спецификата на експертните оценки при съдебно-стоквите експертизи с оглед обекта - промишлени или непромишлени стоки в гражданския, административния и наказателния процес и др.
- Умения: Курсът има за цел получените практически умения по дисциплината "Методика на съдебно-стоквата експертиза (практикум)" да съдействат на магистрите да решават по-успешно многообразните задачи на практиката и да дадат отговор на поставените експертни въпроси .
- Отношения и нагласи: Предполага се възможността обучаемите да изградят и обозначат границите на компетентност на експерта и взаимовръзката с други професионалисти при изготвяне на комплексни експертизи.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

- Методи на обучение: Семинарни занятия.
- Предварителни изисквания: Дисциплината има преки връзки с фундаментални и специални икономически, финансови, управленски и правни дисциплини - Наказателноправна характеристика на престъплението, Структура и основни принципи на наказателния процес, Криминалистика и Обща теория на съдебните експертизи.
- Осигурявани дисциплини: Получените знания по "Методика на съдебно-стоквата експертиза (практикум)" ще подпомогне студентите при изучаване на другите методики на отделните видове експертизи.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване:	Изпит - писмен и устен
Методи и форми на оценяване:	Оценяването се извършва чрез писмен изпит, като на всеки студент се дава за разработване въпрос от конспекта на учебната дисциплина. След проверка на писмените работи се провежда устно събеседване за уточняване на писмените отговори.
Критерии за оценяване:	Оценката се определя съобразно пълнотата на отговорите, степента на познаване на материята, логическото подреждане на изложението съобразно етапите, през които на практика преминава извършването на съдебно-счетоводната експертиза, наличието на аналитично мислене по съответните теми.
Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:	Компонентите, които влизат в крайната оценка са: оценка от писмения изпит и от последващото събеседване и оценка от активността на студента при провеждане на практическите занятия, като съотношението при определяне на крайната оценка е 70 към 30.

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

1. Пашова, Сб., П. Атанасова. Стокознание, "Наука и икономика", Варна, 2020 г.
2. Пашова, Сб.. Стокознание, ИУ, Варна, 2019 г.
3. Кожухаров, Хр. Стокознание, „Матком”, София, 2016 г.
4. Кожухаров, Хр. Стокознание, „УНСС”, София, 2006 г.
5. Динев, М. (1999) Контрол в социалното управление, София.
6. Динев, М. (2006) Икономически измами, I и II част, София.
7. Кунчев, Й., Цанков, П., авторски колектив, Съдебни експертизи (Обща и особена част), С., 2023 г.
8. Кунчев, Й., Цанков, П., авторски колектив, Съдебни експертизи (Особена част). С., Ромина, 2004 г.
9. Грозева, Н. Ръководство по анализ на финансовите отчети, УИ, Варна, 2017.
10. Захариев, А. Финансов анализ, АИ "Ценов", Свищов, 2022.
11. Вос, Б. Корпоративен анализ, София, Класика и стил ООД, 2001.

Допълнителна литература:

1. Душанов, И., Съдебно-счетоводни експертизи, 2010 г.
2. Беляева, Л. Д. Бутырин, А. Ю. и др. Съвременные възможности судебной экспертизы, Москва, 2000 г.
3. Корнев, С. А. Судебная (правовая) бухгалтерия, Санкт-Петербург, 2000 г.
4. Вучков, В. Съдебни експертизи: нормативна уредба, съдебна практика, Феня, 2010
5. Нормативна литература
6. Интернет ресурси

Речник (ключови думи)

Стокознание, съдебно-стокова експертиза, хранителни стоки, промишлени стоки. и др.

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

Занятията в задочно обучение са 50 % от занятията в редовно обучение.

№	Тема	Основни въпроси	Лекции	Сем. упр.	Пр. зан.	Извън аудит.	Осигуряване
1	Организация на съдебно-стоковата експертиза в Република България	1.1. Поява и развитие на съдебно-стоковата експертиза в Република България 1.2. Изисквания към вещото лице по съдебно-стоковата експертиза. 1.3. Отговорност и компетенции на вещото лице.		5		10	Кабинети по Криминалистика
2	Същност, предмет, метод и задачи на съдебно-стоковата експертиза	2.1. Същност на съдебно-стоковата експертиза експертиза 2.2. Предмет на съдебно-стоковата експертиза експертиза 2.4. Методика на изследването на вещото лице 2.5. Задачи на съдебно-стоковата експертиза		5		10	Кабинети по Криминалистика
3	Видове съдебно-стокови експертизи експертизи в Република България и техните отличителни черти и особености	3.1. Видове съдебно-стоковата експертиза според обектите – промишлени и непромишлени стоки 3.1.1. Съдебно-стоковата експертиза за нуждите на досъдебното производство 3.1.2. Съдебно-стоковата експертиза от съда по наказателни дела 3.1.3. Съдебно-стоковата експертиза назначени по граждански дела 3.2. Съдебно-стоковата експертиза експертизи с повече от едно вещо лице 3.3. Съдебно-стоковата експертиза, свързана с експертиза на вещи лица от друга специалност		5		10	Кабинети по Криминалистика
4	Тактика и стратегия на изследване на документите и другите материали в процеса на извършване на съдебно-стоковата експертиза	4.1. Тактика и стратегия на изследване на документите и другите материали 4.2. Връзки и зависимости на работата на вещото лице със заключенията на извършени за целта експертизи: техническа, химическа, почеркова (графическа), трасологическа и др. 4.3. Връзки и зависимости на работата на вещото лице и показанията на подследствения, обвиняемия и свидетелите в предварителното производство и в съдебния процес. 4.4. Особенности при изследване документите на някои дела 4.5. Възможности и ред за изискване на информация от институции 4.6. Възможности и ред за изискване на информация от свързани лица и контрагенти 4.7. Сравнителни методи за потвърждаване истинността на информацията и начини за отразяването ѝ в експертизата		5		10	Кабинети по Криминалистика

5	Същност, съдържание и ред за съставяне на заключението на вещото лице за извършената от него експертиза, представяне и одобряване на заключението	5.1. Същност на заключението и неговото процесуално предназначение 5.2. Съдържание, структура и основни изисквания при съставяне на заключението за извършената съдебно-стоковата експертиза. 5.4. Основни изисквания при съставяне заключението 5.5. Нормативна основа и ред за определяне възнаграждението на вещото лице за извършената от него експертиза		5		10	Кабинети по Криминалистика
6	Технология на съдебно-стоковата експертиза	6.1. Методика за съдебно-стоковата експертиза на промишлени стоки 6.2. Методика за съдебно-стоковата експертиза на непромишлени стоки промишлени стоки 6.3. Методика за съдебно-стоковата експертиза на хранително-вкусови стоки 6.4. Експертиза за идентификация и проследимост на промишлените стоки. 6.6. Експертиза на парфюмерийни и козметични стоки.		5		10	Кабинети по Криминалистика
	Общо часове			30		60	

Разработили програмата: доц. д-р Ива Банкова Монева

Учебната програма е приета от КС на катедра "Обществен ред и сигурност" с протокол № 2 /17.09.2024 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол № 2/19.09.2024 г. и заповед № 24/20.09.2024 г. на декана на факултета.